

A gombászat terminológiájáról

Jelen előadás célja a gombászat terminológiájának bemutatása, több szempontú feldolgozása. A gombagyűjtés az egyik legősibb élelemszerzési forma, mára azonban a magyar nyelvközösség viszonylag kis hányada végzi. A „hivatásosok” száma pedig még kevesebb, így a gombászati szaknyelvet is csak egy szűk réteg ismeri.

A múlt század elején a gombákat még növényeknek tekintették, így a gombákra, gombászatra vonatkozó szaknyelvi jellemzések szorosan kötődtek a botanikai leírásokhoz, a botanika szaknyelvéhez. A gombászat nomenklatúráját a mai napig gyakran együtt tárgyalják a növénynevekkel, habár elsősorban a népi gombanevekre vonatkozóan, egyre több önálló, tudományos igényű, névtani-szemantikai elemzés jelenik meg.

A közelmúltban megfogalmazódott az igény egy átfogó gombászati lexikon kiadására, jelen kutatás egyik célja ennek a folyamatnak az előremozdítása. Angol és német nyelven elérhetőek ugyan gombászati szaknyelvi feldolgozások, magyar nyelven viszont az elmúlt évtizedben JAKUCS Erzsébet egyetemi tankönyvén (JAKUCS 1999) kívül nem történt törekvés a gombászati terminológia külön rendszerezésére, bemutatására.

A kutatáshoz korpuszt az *Erdélyi Gombász* és a *Magyar Gombász* folyóiratok valamint az egyik legszínvonalasabb, magyar nyelven írt gombáskönyv, a KALMÁR–MAKARA: Ehető és mérges gombák, illetve a Magyar Mikológiai Társaság honlapjának szövegeiben található terminusok adták. Ezáltal teret nyernek a szigorúan tudományos leírások mellett a tudományos publicisztikai írások; ugyanakkor a magyarországi szakmabeliek megnyilatkozásai mellett az erdélyi gombászok publikációi is.

A gombászati terminológia több szempontú – ontológiai, nevezéktani, taxonómiai, klasszikus logikai és nyelvészeti osztályozását elvégezve behatárolhatjuk azokat a fogalmi mezőket, amelyek a gombászati szaknyelv magvát adják. A vizsgálatokból leszűrhető, hogy a gombászati terminológia nem korlátozódik a gombanevekre, és hogy az egyéb fogalmak pontos ismerete szükséges ahhoz, hogy a gombahatározókat használva nyugodt szívvel fogyasszunk gombákat.

Jakucs, E. 1999. A mikológia alapjai. Egyetemi tankönyv, ELTE Eötvös Kiadó Kft., Bp.

Kalmár–Makara 1981. Ehető és mérges gombák. Natura, Bp.

Magyar Gombász, Göd

Magyar Mikológiai Társaság, <http://www.gombanet.hu/>

MOESZIA, *Erdélyi Gombász*, Sepsiszentgyörgy